

Instytut Pamięci Narodowej - Rzeszów

<https://rzeszow.ipn.gov.pl/pl8/dla-mediow/komunikaty/29809,Akt-oskarzenia-przeciwko-bylemu-Szefowi-Powiatowego-Urzedu-Bezpieczenstwa-Public.html>
25.04.2024, 21:45

Akt oskarżenia przeciwko byłemu Szefowi Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Nisku Franciszkowi W.

Data publikacji 27.03.2015

S 27/15/Zk

27 marca 2015 r. prokurator Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Rzeszowie skierował do Sądu Rejonowego w Nisku akt oskarżenia przeciwko byłemu Szefowi Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Nisku Franciszkowi W., zarzucając mu dopuszczenie się w okresie od 20 sierpnia 1950 r. do 31 października 1951 r. w Nisku podczas i w związku z urzędowaniem 33 zbrodni komunistycznych, będących jednocześnie zbrodniami przeciwko ludzkości.

14 spośród tych zbrodni polegało na przekroczeniu swej władzy poprzez przetrzymywanie w areszcie: Michała K., Jana J., Andrzeja J., Antoniego S., Piotra M., Wojciecha R., Józefa Z., Anieli S., Antoniego K., Wincentego L., Julii M., Franciszki K., Wilhelma W. i Walentego S., mimo braku podstaw faktycznych i prawnych, bez postanowień prokuratora o tymczasowym aresztowaniu tych osób. Pozbawiono je wolności z powodu przynależności do świadków Jehowy.

17 spośród tych zbrodni polegało na przekroczeniu swej władzy poprzez przetrzymywanie w areszcie Józefa M., Katarzyny M., Marii P., Bronisławy K., Eugenii B., Juliana Z., Michała N., Mieczysława M., Antoniego U., Romana P., Mieczysława P., Kazimierza P., Stanisława Z., Mariana Ł., Stanisława W., Jana Ł. i Józefa S. bez postanowień o tymczasowym aresztowaniu tych osób. Pozbawiono je wolności z powodu przynależności do grup politycznych dążących do odzyskania przez Polskę niepodległości.

1 zbrodnia zarzucania Franciszkowi W. polegała na przekroczeniu swej władzy wspólnie i w porozumieniu z nieustalonymi co do liczby i tożsamości podległymi mu funkcjonariuszami Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Nisku poprzez fizyczne i moralne znęcanie się nad przetrzymywanym w areszcie tego Urzędu Stanisławem W. w celu zmuszenia go do złożenia określonych wyjaśnień i przyznania się do popełnienia zarzucanych mu czynów. Znęcanie to polegało na zmuszaniu Stanisława W. w trakcie przesłuchania do wykonywania przysiadów, aż do całkowitej utraty przez niego przytomności, zaś podlegli Franciszkowi W. funkcjonariusze uderzali przestłuchiwanego wielokrotnie pięściami i kawałkami kabli oraz kopali po całym ciele. Franciszek W. nie

udzielił mu wówczas pomocy, każąc umieścić go nieprzytomnego w piwnicy na węglu. W ten sposób Franciszek W. i podlegli mu funkcjonariusze prześladowali Stanisława W. z powodu jego przynależności do grupy politycznej dążącej do odzyskania przez Polskę niepodległości.

Ostatnia ze zbrodni zarzucanych Franciszkowi W. polegała na niedopełnieniu obowiązku zapewnienia osobom przetrzymywanym w areszcie Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Nisku właściwych warunków pobytu, umieszczaniu ich w pomieszczeniach piwnicznych lub strychowych, zupełnie nie przystosowanych do przetrzymywania w nich ludzi, które nie były właściwie oświetlone, a często w ogóle nie były oświetlone, nie były ogrzewane, były zawilgocone, w których spać można było jedynie bezpośrednio na drewnianych pryzkach, bądź betonowej podłodze, bez okrycia, nie umożliwiając korzystania z toalety i łaźni oraz spacerniaka, ograniczając drastycznie racje żywnościowe.

Polegała ona także na przekroczeniu swej władzy poprzez polecenie i zezwolenie podległym funkcjonariuszom na stosowanie wobec przesłuchiwanym tortur w postaci bicia, kopania, umieszczania w karczerze, grożenia biciem lub zabójstwem, znieważania i obrażania, zmuszania do robienia przysiadów i skakania w pozycji kucznej tak zwanych żabek, dokonywania bardzo częstych przesłuchań, niejednokrotnie trwających non stop, kilka dni przez zmieniających się funkcjonariuszy o różnych porach, także nocą. W wyniku tego podlegli Franciszkowi W. funkcjonariusze stosowali takie metody przesłuchań wobec 23 ustalonych osób. Zamiarem Franciszka W. było zmuszenie tych osób do złożenia określonych wyjaśnień i przyznania się do popełnienia zarzucanych im czynów. W ten sposób Franciszek W. i podlegli mu funkcjonariusze prześladowali osoby przetrzymywane z powodów religijnych, bądź z powodu podejrzenia o przynależność do grup politycznych zmierzających do odzyskania niepodległości przez Polskę.

Franciszek W., będąc przesłuchany w toku śledztwa w charakterze podejrzanego, nie przyznał się do popełnienia żadnego z zarzucanych mu przestępstw. Wyjaśnił on, że nie jest prawdą, by kogokolwiek bezprawnie pozbawił wolności i by znęcał się nad osobami przetrzymywanymi w areszcie PUBP w Nisku, w szczególności nad Stanisławem W.

Wyjaśnienia Franciszka W. pozostają w wyraźnej sprzeczności z całym obszernym materiałem dowodowym.

Rzeszów, 27 marca 2015 r.

Naczelnik Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu w Rzeszowie
prokurator Grzegorz Malisiewicz